

1. **JUTRO** (71) *sb n*

sg *N* jutro (6). ◇ *G* jutra (51). ◇ *A* jutro (12). ◇ *L* jutrze (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XIX w.

1. *Dzień następujący bezpośrednio po dzisiejszym; przyszłość; cras Mącz, Cn; crastino Mącz, Vulg (66) : A tako Iezus na prozbę ijch pokorną/ obietzał fie s nimi bytz przez iutro/ to ieft przez frodę tzaly dzień. OpecŻyw 78v; KochPieś 23; że y tobie/ wieczności/ á co więtfza/ y iutrą tu nie obiecano. LatHar 578; Nie trofzczćiefz fię tedy o iutrze. WujNT Matth 6/34.*

Przysłowia: lepfze iedno dziś niż dwoie iutro RejZwierc 37v; lepfze dziś niż iutro RejZwierc 239v. dziś to nálfz czás włafny/ iutro iuż nie nálfz RejZwierc 66v.

Poki poty/ áby fie ták iedno roiflo/ Chociay iutro obiefza/ áby przez dziś było. RejWiz 190.

Zwrot: »(po)czekać jutra« (2): Dziaiki nic fię nie lekayćie/ Prześpieczńie iutrą czekayćie BierEz O, G3.

Wyrażenia przyimkowe: »do jutra« = in crastinum Mącz, Vulg (41): BierEz C2v; a tam do iutra przebywáy ij pociechy fwé czekáy. OpecŻyw 30; March³ X; Diar 51; RejPos 316; Zapłaty naiemnikowi twemu nie záfwićiągay do iutrą. BibRadz Lev 19/13, Ex 23/18, Lev 19/3; BielKron 53v; Mącz 167a; Iuż twoiá ákcia do iutrą muśi trwáć RejZwierc 70v, 30v, 83v; kto wie będełi do iutrą żyw? SkarŻyw 355: NiemObr 24; PudłFr 73; narozmyslenie sobie bierze do iutra ActReg 157, 60; Y poimáli ie/ y podáli do więźienia do iutrą [in crastinum]: bo iuż był wieczor. WujNT Act 4/3; SarnStat 145, 815.

~ Zwroty: »do jutra odłóżyć (a. odkładać)« = in crastinum differre Mącz; recrastinere Calep [szyk 14 : 2] (16): I chc(i)eli tedyż [posłowie] iść ku KJM z tym, ale iż panow przy Krołu wiela nie było, odłożono im do jutra. Diar 54; Mącz 67b, 88b; [Woiewoda] miał ten obyczaj/ niemal káżdą rzecz/ ábo do kilká dni/ ábo przynamniey do iutrą odłóżyć GórnDworz R, H4v, O, R, V2v, Dd5, Mm7v; RejZwierc 59v; CzechRozm Av; SkarŻyw 510; Calep 900a; SarnStat 789; GórnRozm E.

»od jutra do jutra odkładać (a. odłóżyć)« = odwlekać w nieskończoność odkładać na przyszłość; in posterum Mącz (2): Mącz 314e; Boię fie by nieprawdą/ co dawno okrzczono/ Co od iutrą do iutrą bywa odłożono GosłCast 68.

»(po)czekać do jutra« [szyk 2 : 1] (3): ále tá rychley przyczyná ieft iey fmierći/ iż fie iey długi czás zdał czekać do iutrą GórnDworz Y8v; RejZwierc 55, 85v. ~

»na jutro« (9): Leop Ios 7/13; BibRadz Num 11/18; GórnDworz c8; nágotuyćie fie wżyfcy ná iutro/ pewnie go ná tey gorze widzieć będziecie RejZwierc 9; Nieuczynny. Trzebá fie rozmyfláć ná to/ Iż nie iutro będzie láto. Nie záfwdy iágod zbieramy/ Ná iutro fie rozmyflamy. RejZwierc 232v; WujJud 241; trzebá ná iutro przeyrzeć co fię wkośćiele czytáć y śpiewáć ma. SkarŻyw 507; ActReg 9.

~ Przysłowie: Gdy dziś potrzebę będziefz miał: Pátrż by fie ná iutro ofzczymiał. BierEz G. ~

»w jutro« (1): Boć fzczeńie podobne wodzye/ Dziś ieden drugyego zbodye/ Ale záfię w drugyie iutro/ Przyniefić fuknię y futro BielKom F2.

»za jutra« = nazajutrz; perendie Mymer¹ (2): Mymer¹ 5; Thedy záiutrą obudził rybitw ráno pielgrzymá HistRzym 37v.

2. *Ranek, rano (5) : Cras et Crastino, Yutro/ Zaránie. Mącz 67b, 207a; Y fpáli tám w onym chlewie A gdy iutro było/ záfwołał Anyoł gofpodarzá HistRzym 29.*

Wyrażenie przyimkowe: »z jutra« (2): Ráno/ et z iutrá. Mané. *Calag* 210.

~ *Szereg:* »bądź w wieczor bądź z iutra« (1): ták Bog tobą władnie wízelák/ gdy raczy tedy lężełz wznák/ bądź to w wieczor bądź z iutrá/ íkryta iego godziná *ArtKanc* S4. ~

Synonimy: 2. rano, zaranie.

Cf **[DOJUTRASZEK], DOJUTREK, DOJUTROWANIE, DOJUTRZNY, JUTRZA, JUTRZE, NAZAJUTRZ, POJUTRO, POJUTRZE, ZAJUTRO**

JW